

Brüssel, 21. juuni 2022
(OR. en)

10513/22

COH 56
ENV 641
COMPET 521
SAN 403
EDUC 253
EMPL 266
RECH 398
TRANS 428
AGRI 280
POLCOM 65
RELEX 858
POSEIDOM 3
POSEICAN 3
POSEIMA 3

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	21. juuni 2022
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	9514/22
Teema:	Komisjoni teatis „Seame inimesed esikohale, kindlustame kestliku ja kaasava majanduskasvu, avame ELi äärepoolseimate piirkondade potentsiaali“ – Nõukogu järeldused (21. juuni 2022)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 21. juunil 2022 toimunud nõukogu (üldasjad) 3885. istungil heaks kiidetud nõukogu järeldused, milles käsitletakse komisjoni teatist „Seame inimesed esikohale, kindlustame kestliku ja kaasava majanduskasvu, avame ELi äärepoolseimate piirkondade potentsiaali“.

**nõukogu järeldused, milles käsitletakse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule,
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele
„Seame inimesed esikohale, kindlustame kestliku ja kaasava majanduskasvu, avame ELi
äärepoolseimate piirkondade potentsiaali“**

Euroopa Liidu Nõukogu,

TULETADES MEELDE

- Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 349;
 - 3. mai 2022. aasta teatist „Seame inimesed esikohale, kindlustame kestliku ja kaasava majanduskasvu, avame ELi äärepoolseimate piirkondade potentsiaali“
 - 24. oktoobri 2017. aasta teatist „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“;
 - Euroopa Parlamendi 14. septembri 2021. aasta resolutsiooni tulevase tugevama partnerluse kohta ELi äärepoolseimate piirkondadega;
 - Euroopa Regioonide Komitee 10. detsembri 2020. aasta arvamust teemal „Euroopa Komisjoni aruanne ELi äärepoolseimate piirkondade uuendatud strateegilise partnerluse rakendamise kohta“;
 - Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. jaanuari 2022. aasta arvamust teemal „Äärepoolseimate piirkondade pakutav kasu ELile“;
 - 2021. aasta oktoobris esitatud uuringut COVID-19 pandeemia poolt äärepoolseimatele piirkondadele avaldatava mõju kohta;
1. TUNNISTAB Guadeloupe'i, Prantsuse Guajaana, Martinique'i, Réunioni, Mayotte'i, Saint-Martini, Assooride, Madeira ja Kanaari saarte eripära, st nende struktuurset sotsiaalset ja majanduslikku olukorda, mida raskendavad nende kaugus, saareline asend, väike pindala, rasked looduslikud olud, majanduslik sõltuvus;

2. TULETAB MEELDE, et ELTLi artikkel 349 võimaldab nõukogul võtta komisjoni ettepaneku põhjal vastu erimeetmeid aluslepingute kohaldamiseks, et võtta arvesse äärepoolseimate piirkondade erilisi iseärasusi ja piiranguid;
3. TUNNISTAB, et need piirkonnad võivad vajada Euroopa Liidu toetust, nimelt nende eripäradele kohandatud ELi õigusakte, abi territoriaalseks inseneritööks ja rahalist toetust; RÕHUTAB, et selline toetus on äärmiselt oluline, et suurendada ühtekuuluvust kogu ELis, kõrvaldada lõhe nende piirkondade ja ülejäänud ELi vahel ning soodustada kestlikku struktuurilist ja majanduslikku taastumist;
4. JUHIB TÄHELEPANU eriti sellele, et äärepoolseimad piirkonnad on looduslike riskide, kliimamuutuste ja ekstreemsete ilmastikunähtuste suhtes haavatavad;
5. RÕHUTAB, et äärepoolseimates piirkondades esineb neile ühiseid piiranguid, nagu on osutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349, ning et iga äärepoolseim piirkond toob ELile omal moel kasu;
6. TUNNUSTAB äärepoolseimate piirkondade jaoks ette nähtud erisätteid, mis esinevad rohkem kui kahekümnes ELi määruuses, millega luuakse mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) kohased ELi fondid ja programmid;
7. VÄLJENDAB HEAMEELT uue ELi äärepoolseimaid piirkondi käsitleva komisjoni teatise üle; VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et keskendutakse inimeste esikohale seadmisele – Euroopa kodanikud on Euroopa projekti olulisim osa –, ning selle üle, et eesmärk on tagada majanduse elavdamine ja kestlik majanduskasv vastavalt inimeste vajadustele;
8. VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni võetud kohustuse üle toetada äärepoolseimaid piirkondi ja käsitleda nende piirkondade eripäradega seotud teemasid ELi õigusaktides ja poliitikameetmetes, et edendada nende arengut vajadustele kohandatud ja kohapõhiste lähenemisviiside abil;

9. KIIDAB HEAKS asjaolu, et äärepoolseimate piirkondade arengustrateegiaid juhivad ja vajaduse korral regulaarselt ajakohastavad kõnealused piirkonnad ja nende liikmesriigid; VÕTAB TEADMISEKS komisjoni soovitusel ja teeb komisjoniga nende soovitusel elluviimisel tihedat koostööd;

I. COVID-19 PANDEEMIA, KRIISILE REAGEERIMINE JA MAJANDUSE TAASTAMINE

10. TUNNISTAB, et nendes piirkondades tuleb turvalisuse ja vastupidavuse küsimusi paremini arvesse võtta; TOONITAB kriisivalmiduse ja kriisiohje tähtsust;
11. RÕHUTAB vajadust tegeleda äärepoolseimates piirkondades esineva suure vaesuse teemaga, eriti arvestades COVID-19 pandeemia mõju; VÄLJENDAB HEAMEELT selliste komisjoni teatistes esitatud prioriteetide üle nagu vaesuse vähendamine, lõimumine ja võrdsus;
12. KIIDAB HEAKS, et COVID-19 pandeemia mõju kontekstis peab komisjon esmatähtsaks majanduse kestlikku ja kaasavat taastamist ning majanduskasvu äärepoolseimates piirkondades, ning INNUSTAB komisjoni toetama kiiresti kasvavaid ja töökohti loovaid sektoreid, mis edendavad kestlikku arengut;
13. RÕHUTAB, et on tähtis teha investeeringuid turismisektoris, et toetada selle strateegilise sektori taastamist ja kestlikku arengut;
14. RÕHUTAB vajadust veelgi toetada innovatsiooni, teadusuuringuid ja arendustegevust äärepoolseimates piirkondades, et saavutada komisjoni teatistes esitatud eesmärgid nii majandus- kui muudes valdkondades;
15. KINNITAB, et nõukogu peab kestlikku sinist majandust üheks peamiseks sektoriks, mis edendab äärepoolseimate piirkondade majanduskasvu;

16. TOONITAB võimalusi, mida pakub rohe- ja digiüleminek äärepoolseimates piirkondades majanduskasvu, töökohtade loomise ning kestlikkusel ja innovatsioonil põhinevale majandusmudelile ülemineku võimaldajana;

Riigiabi

17. KUTSUB komisjoni ÜLES jätkama riigiabi käsitlevate normide läbivaatamisel tehtavat tööd, tuginedes äärepoolseimaid piirkondi puudutavatele ELi riigiabialastele õigusaktidele;
18. VÄLJENDAB HEAMEELT paindlikkuse üle, mis on väga oluline pandeemia ajal antava riigiabi ajutise raamistiku puhul, ning TULETAB MEELDE, et see on võimaldanud piirata COVID-19 pandeemia kahjulikku mõju;
19. RÕHUTAB, et äärepoolseimatele piirkondadele antav abi ei pruugi mõjutada konkurentsi siseturul, kui abi on suunatud üksnes kohalikule tegevusele;

II. KESTLIK JA KAASAV TAASTUMINE JA MAJANDUSKASV

20. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et komisjoni teatistes on kesksel kohal äärepoolseimates piirkondades elavate inimeste vajaduste rahuldamine ning et majanduse elavdamise ja majanduskasvu protsessis seatakse nende vajadused ja mured esikohale; VÄLJENDAB HEAMEELT eriti selle üle, et eesmärk on saavutada ühtlustamine äärepoolseimate piirkondade ja muude ELi piirkondade vahel;
21. RÕHUTAB pärast Porto tippkohtumist vajadust pöörata Euroopa sotsiaalõiguste samba raames erilist tähelepanu äärepoolseimatele piirkondadele;

Kodanike vajadustega tegelemine: taristu ja teenused

22. TUNNISTAB, et on tähtis arendada mõnes äärepoolseimas piirkonnas taristut, et need piirkonnad saaksid kasu majandusarengust, säästva turismi arengust ja teabevahetusest oma geograafilistes piirkondades ning tagada vastupanuvõime;
23. KUTSUB asjaomaseid liikmesriike ÜLES kõnealuste teemadega rohkem tegelema, võttes arvesse oma äärepoolseimate piirkondade asjaomast pädevust, et toetada eelkõige põhitaristu arendamist (seoses avaliku sektori pakutava joogivee, elamumajanduse, kanalisatsiooniteenuste, jäätmekäitluse, puhta energia, kiirete ja vastupidavate teabevõrkudega ning vastupanuvõimega eri riskidele) ning juurdepääsu avalikele teenustele ja sotsiaalhoolekandeteenustele nagu haridus, lapsehoid, tervishoid ja transport;
24. TULETAB MEELDE äärepoolseimate piirkondade täielikku sõltuvust taskukohasest ja usaldusväärsest õhu- ja meretranspordist, s et tagada nende elanike liikuvus ja oluliste kaupade tarnimine;

Noored, haridus ja tööhõive

25. TULETAB MEELDE, et äärepoolseimatel piirkondadel on vaja suurendada noorte mõjuvõimu, eriti formaalse ja mitteformaalse hariduse, koolituse ja vabatahtliku tegevuse kaudu, ning parandada töölesobivust oskuste arendamise, elukestva õppe ja kutseõppe, kaasa arvatud oskuste täiendamise ja ümberõppe abil;
26. RÕHUTAB, et ELi fondid ja programmid saavad toetada töökohtade loomisele suunatud koolituse väljatöötamist piirkondades, ning seda, et selline koolitus peaks toetama liikuvust, kaasa arvatud liikuvust oma geograafilises piirkonnas, ning sellise koolituse väljatöötamist, mis on suunatud töölesobivuse suurendamisele piirkondades, et lahendada probleemid äärepoolseimates piirkondades, mida mõjutavad vananemine, soolised erinevused tööhõives või noorte suur osakaal;

27. TUNNEB HEAMEELT komisjoni algatuse üle luua toetuskava, mis võimaldab noortel järgmise kahe aasta jooksul kohalikul tasandil tegutseda ning kohalikul tasandil ELi prioriteetidega kooskõlas olevaid projekte luua ja ellu viia; INNUSTAB komisjoni, asjaomaseid liikmesriike ja äärepoolseimaid piirkondi sellest algatusest laialdaselt teavitama;
28. KUTSUB komisjoni ÜLES rakendama kõnealust teatist, tagades, et tööhõivet käsitlevates ELi poliitikameetmetes, kaasa arvatud algatuses ALMA ning noortegarantiis ja lastegarantiis, võetakse arvesse äärepoolseimate piirkondade eripära;

Rohepööre ja bioloogiline mitmekesisus

29. JUHIB TÄHELEPANU äärepoolseimate piirkondade haavatavusele, mis on seotud kliimamuutustega, ja vajadusele toetada äärepoolseimaid piirkondi rohepöörde sooritamisel; RÕHUTAB, et kliimamuutuste vastu võitlemiseks võetavaid poliitikameetmeid tuleb kohandada äärepoolseimate piirkondade tugevate külgedega, näiteks nende olulise potentsiaaliga taastuvenergia arendamisel;
30. JUHIB TÄHELEPANU sellele, et äärepoolseimates piirkondades puudub jäätmekäitluse ja ringlussevõtu valdkonnas mastaabisääst ning et vaja on odavamaid kohalikke taaskasutamise ja ringlussevõtulahendusi, nõrgendamata seejuures keskkonnakaitset;
31. RÕHUTAB, et äärepoolseimaid piirkondi on vaja toetada pakettis „Eesmärk 55“ seatud eesmärkide saavutamiseks, et arvestada nende eripära;
32. KINNITAB, et äärepoolseimate piirkondade erakordset maastikku ja bioloogilist mitmekesisust tuleb kaitsta, taastada ja väärtustada; KUTSUB asjaomaseid liikmesriike ÜLES sellesuunalist tööd jätkama; KUTSUB komisjoni ÜLES jätkama selle väärtuse hoidmist;

Sinine majandus ja kalandus, põllumajandus ning maaelu areng

33. TOONITAB, et kestlikul sinisel majandusel, mis on ELi integreeritud merenduspoliitika osa, ja ookeanide ja merede kestlikul kasutamisel on Euroopa rohelise kokkuleppe tegevuskavas oluline roll, ning PEAB TERVITATAVAKS tähtsat rolli, mis on ookeanide ja veekogude taastamist aastaks 2030 käsitleval ELi missioonil seoses rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisega kõigi ookeanide ja merede, kaasa arvatud äärepoolseimate piirkondade puhul;
34. TUNNISTAB, et äärepoolseimate piirkondade vastupanuvõime jaoks on oluline toiduainete mitmekesistamine ja toidualane sõltumatus, ning neid aspekte tuleks asjakohase põllumajandus- ja merenduspoliitika abil toetada;
35. TULETAB MEELDE äärepoolseimate piirkondade toidutootmissüsteemide eripära, võrreldes nii Mandri-Euroopa riikide kui ka nende naaberriikidega, ning kestliku põllumajanduse ja kalanduse tähtsust tööhõive ja maakasutuse planeerimise seisukohast; RÕHUTAB, et kohalikku tootmist tuleks toetada; VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni ambitsiooni üle rakendada äärepoolseimates piirkondades strateegiat „Talust taldrikule“; KUTSUB komisjoni ÜLES aitama neil piirkondadel kasutada täielikult ära selle strateegia pakutavad võimalused ning rakendama terviseühitsuse põhimõtte;
36. TERVITAB asjaolu, et komisjoni teatistes kajastatakse peamisi probleeme, millega äärepoolseimad piirkonnad kalanduse ja sinise majanduse valdkonnas silmitsi seisavad, ning KUTSUB komisjoni ÜLES kohandama täies ulatuses, vajaduse korral, oma norme, eriti riigiabi käsitlevaid norme, vastavalt äärepoolseimate piirkondade olukorrale, ilma et see piiraks ELi kalandus- ja keskkonnavalaste õigusaktide kohaldamist; RÕHUTAB vajadust toetada äärepoolseimate piirkondade väikesemahulise kalapüügi laevastiku uuendamist;

III. KOOSTÖÖ MUUDE EUROOPA PIIRKONDADE, NAABERRIIKIDE JA TEISTEGA

37. RÕHUTAB, et äärepoolseimatest piirkondadest pärit inimestele on vaja pakkuda koolitusvõimalusi nende geograafilises piirkonnas, eriti nende piirkonnas korraldatud liikuvuse kaudu;
38. KUTSUB äärepoolseimaid piirkondi ÜLES tutvustama paremini seda, mida nad ELile pakuvad, et osaleda ühiselt koostööprojektides, viia läbi uuringuid ja soodustada teabevahetust nende geograafilises piirkonnas;
39. VÄLJENDAB HEAMEELT toetuse üle, mida komisjon pakub selleks, et tulla toime konkreetsete rändeprobleemidega äärepoolseimates piirkondades, eelkõige seoses saatjata alaealistega; ERGUTAB asjaomaseid liikmesriike tõhustama jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate Euroopa fondide, eelkõige Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu kasutamist;
40. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et komisjon tegi algatuse määrata iga piirkonna puhul kindlaks peamised koostöövaldkonnad; KUTSUB asjaomaseid liikmesriike ÜLES edendama nendes valdkondades koostööd äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide vahel ning kolmandate riikidega;
41. RÕHUTAB, et äärepoolseimaid piirkondi tuleks käsitada ELi jaoks väärtuslike piirkondadena ja neid tuleks sagedamini kaasata Euroopa teadusprojektidesse; KUTSUB liikmesriike ÜLES hõlbustama asjakohasel juhul äärepoolseimate piirkondade integreerimist teadusuuringute liitudesse, mis on loodud selliste konkreetsete teemade puhul nagu bioloogiline mitmekesisus, vektorid ja troopilised haigused;
42. ERGUTAB liikmesriike edendama koostööd, teabevahetust ja sünergiat oma piirkondade ja ELi äärepoolseimate piirkondade vahel;

43. RÕHUTAB äärepoolseimate piirkondade tähtsust ELi välissuhetes, mis võimaldab ELi huvide ja väärtuste kajastamist nende geograafilistes piirkondades; RÕHUTAB, et on oluline integreerida äärepoolseimad piirkonnad paremini mitmepoolsetesse koostööprojektidesse, eriti kui nad viivad läbi katseprojekte;
44. KUTSUB komisjoni ÜLES kaitsma äärepoolseimate piirkondade huve, eriti kolmandate riikidega peetavate kaubanduslääbirääkimiste puhul;

IV. TUGEVAM PARTNERLUS, DIALOOG JA TOETUS

45. KUTSUB komisjoni ÜLES:
- jätkama äärepoolseimate piirkondade potentsiaali suurendamiseks esinevate võimaluste uurimist;
 - parandama ELi poliitika koordineerimist seoses nende piirkondadega, et muuta valdkondadevahelised poliitikameetmed tõhusamaks;
 - soodustama asjaomaste liikmesriikide ja nende äärepoolseimate piirkondade osalemist poliitikakujundamises ning kajastama äärepoolseimate piirkondade eripärasid ELi programmide iga-aastastes või mitmeaastastes tööprogrammides ja asjakohasel juhul projektikonkurssidel;
 - tugevdama kõigis talitustes teadlikkuse suurendamist äärepoolseimate piirkondade eripärade kohta; jätkama sellega seoses komisjoni, äärepoolseimate piirkondade ja vastavate liikmesriikide esindajatest koosneva töörühma korrapäraste kohtumiste korraldamist; korraldama spetsiaalsete temaatiliste töörühmade kohtumisi oma asjaomaste talitustega, et analüüsida äärepoolseimate piirkondade ettepanekuid;
 - tagama vajaduse korral äärepoolseimate piirkondade eripärade süstemaatilise käsitlemise mõjuhindangutes territoriaalse mõju hindamise kaudu;
46. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et komisjon kavatseb pakkuda nõustamisvahendeid, et aidata eri äärepoolseimaid piirkondi taotluse korral piirkondlike arengu-, reformi- ja investeerimiskavade koostamisel ning ELi fondide ja programmide pakutavate võimaluste ja sünergia kasutamisel, mis võib täiendada riiklikke nõustamisvahendeid ja -kavasid;

47. KUTSUB asjaomaseid liikmesriike ÜLES toetama oma äärepoolseimaid piirkondi haldussuutlikkuse suurendamisel ja tõhustama oskuste parandamist, et saada ELi programmidest täiel määral kasu;
48. RÕHUTAB vajadust luua järelevalvevahendid, et korrapäraselt jälgida komisjoni teatise rakendamist.
-